

אל"ם עופר גולינסקי
2011-2007

בשנים 2007-2011 כיהן כמפקד בבה"ד 20 אל"ם עופר גולינסקי. אל"ם גולינסקי טיפח את תחום החינוך בבה"ד. הוא הכניס לפרק ההכשרות המקצועיות ולמסלול הכשרת הסגל, ביקור חובה בירושלים, שכלל סיור במקומות הקדושים ובאתר ההנצחה "יד ושם". **"כמפקד הבנתי", אמר אל"ם גולינסקי, "שככל שנשקיע בחיילינו ונעניק להם את הידע והכלים להיות אזרחים טובים יותר, כך הם ירגישו מחוברים יותר לארצנו וירצו להיות חיילים טובים וממושמעים יותר."**

כמפקד טיפח את סגל החובה בבה"ד על ידי ארגון אירועים לרגל חגים ומועדים, טקסי מצטיינים והקניית ערכי תרבות ומורשת. בתקופתו, הורחבה הטירונות בסמכות לשתי פלוגות, האחת בבית ספר למפקדים והשנייה בבית ספר השח"ר. לימים מוקמו הפלוגות בבתי הספר המקצועיים השח"ר וטו"פ. המטרה הייתה לחשוף את החייל לחיל החימוש על ידי שיווק הקורסים הקיימים בבה"ד עוד בתקופת הטירונות ולחזק את תהליך ההסתגלות והחיבור לחיל החימוש. הטב"ס בבה"ד הוכח כמהלך מוצלח, שכן המוטיבציה בקרב החיילים עלתה, והחשש והאי-וודאות ירדו. בתקופתו של אל"ם גולינסקי, הצטיין הבה"ד בתחום התרבות הארגונית וזכה בפרס "יוספטל" לבטיחות וקיבל את תו הפלטינה לאיכות.

2005

2015

נגדים מספרים רס"ב ניסים קלו

רס"ב ניסים קלו שירת בבה"ד בשנים 1983-2008 כמדריך בקורסי חשמל רק"ם וכמפתח הדרכה. הוא מספר: "בתחילת דרכי בבה"ד, העיסוק המרכזי היו ההכשרות בתחום חשמל שוט וקליטת הפומה. תהליך קליטת הפומה היה מהיר מאוד. נסענו למש"א ולמקחש"ר ללמוד על הכלי ולבנות מארזי הדרכה, ולמרות הזמן הקצר שעמד לרשותינו, הקורס הראשון היה מוצלח מאוד". בשנת 1999 הוקם הגפ"ה (גוף פיתוח הדרכה) וניסים הצטרף להיות חלק מהצוות. "שני הדברים המשמעותיים ביותר מאותה תקופה עבורי", מספר ניסים, "היו גיבוש התפיסה שלפיה מזמנים לשולחן עגול את כל הגורמים הנוגעים לתיקוף ההכשרה, וועידת הווידיאו שנבנתה בבה"ד ושודרה לבסיס האימונים ליחידות השדה (היום מאל"י). בדרך זו העברנו שיעורים רבים" במהלך שירותו זכה ניסים בפרסים רבים על יוזמות וחשיבה יוצרת בהדרכה, והיום כגמלאי הוא מוביל את פעילות עמותת חיל החימוש באינטרנט.

הידעת?

"מנעול כחול" הינו תרגיל המסכם את פרק הלחימה בהשלמה החילית של קורס הקצינים ("מנעול" הוא הכינוי לקצין החימוש בקשר, ו"כחול" הוא צבע התניות בהשלמה החילית). בתרגיל, הצוערים יורדים ע"ג כלי רכב לשבוע שטח ומתרגלים את עבודת קצין החימוש בזמן מלחמה. לתרגיל מצרפים כמעטפת את קורס המחט"פים (מפקדי חוליות טכניות פלוגתיות), מפקדת פלק"ד ותא חימוש ביחידה.

פרסי יוספטל לבטיחות ותו הפלטינה לאיכות שבהם זכה הבה"ד

רס"ב ניסים קלו בטקס קבלת דרגה בראשות קחש"ר

בה"ד 20 במהלך מבצע "עופרת יצוקה"

מבצע "עופרת יצוקה" החל ב-27/12/2008 והסתיים ב-14/1/2009. במהלך המבצע ביצע הבה"ד פעילות עניפה לעמידה במשימות המוגדרות בפקל"י החירום שלו ולביצוע ההנחיות שהתקבלו מחמ"ל מקחש"ר. במהלך המבצע בוצעו ע"י הבה"ד 11 פעילויות תומכות לחימה וכן הוקצתה מהבה"ד פלוגה לפקע"ר. לקראת המבצע ובמהלכו, בוצעו בבה"ד הדרכות למאות אנשי מילואים, ובגמר המבצע הוקצו 4 קורסים לביצוע החזרה לכשירות בימ"חים.

נגדים מספרים רנ"ג זכריה שמש

רנ"ג זכריה שמש התחיל את דרכו בבה"ד 20 כמדריך בקורס נק"ל בשנת 1972.

"במהלך מלחמת יום הכיפורים", מספר זכריה, "הגיעו ברכבת האווירית מארה"ב טנקי מגח, שכללו מקלעים שלא היו מוכרים בצה"ל, ולא היו חוברות טכניות ללמוד מהן עליהם. בעבודת צוות של סגל מדריכי הקורס פירקנו את המקלעים ולמדנו את דרך פעולתם, הכנו מערכי שיעור והתחלנו להעביר השתלמויות."

"בשנת 1982 הוצבתי לתפקיד קצין הניהול של ענף מנ"ש ועסקתי בין היתר בעבודות המטה של פיצול ענף מקצועות והקמת ענף מנ"ש."

בשנת 1984 עברתי מענף מנ"ש לצפ"ה (צוות פיתוח הדרכה) למשך 5 שנים, ובמהלכן התחלתי להעביר הדרכות לנגדים מהשטח ולהכשירם כחונכים לבעלי המקצוע הצעירים שהגיעו לשטח מהבה"ד (כיום OGT). הדרכתי מפקדים חדשים שהגיעו לבה"ד, עזרתי בפיתוח תקן ההדרכה, וביצעתי ביקורות בבה"ד.

ב-1989 עברתי מההכש"ם למכללה למדור תו"ן, למשך 6 שנים, כמפקד קורסי ניהול וארגון בעבודה, ניהול מוסכים ובטיחות בעבודה, והקמתי את מרכז הבטיחות הבה"די, שבו ניתנו שירותי הדרכת בטיחות לכל הקורסים בבה"ד. ב-1995, לאחר 28 שנות שירות בקבע, מוניתי לסגן מפקד המכללה כע"צ."

בשנת 2008, קיבל ע"צ זכריה שמש פרס מפעל חיים. בנו של זכריה, שמעון ז"ל, בוגר המכללה הטכנולוגית, נפל בעת מילוי תפקידו במסגרת המסלול לקצונה ייעודית במהלך ההכשרה בבה"ד 1.

2005

2015

מראות מפעילות הבה"ד במבצע עופרת יצוקה

זכריה שמש בטקס קבלת דרגת הרס"ב

**אל"ם אליעזר בן הרוש
2014-2011**

בשנים 2011-2014 כיהן כמפקד הבה"ד אל"ם אליעזר בן הרוש, לימים - קצין החימוש הראשי. בתקופתו יישם הבה"ד את היפוך היחס בין הכשרות היסוד להכשרות המתקדמות. קורסי היסוד קוצרו, כדי להתאימם לידע הנדרש לבעל המקצוע בתחילת שירותו, וקורסי הקידום בשלבים המקצועיים למערך השדה הוארכו, כדי להעלות את רמתם המקצועית של חיילי המערך הוותיקים. אל"ם בן הרוש עמד על הצורך לשמור על הזהות והמורשת החילית ופעל לטפחם. הוא הורה למפקדי הקורסים להיכנס להדרכות בקורסי היסוד ויזם הרצאות בתחום מורשת חיל החימוש. "משמרי

המורשת החילית", אמר אל"ם בן הרוש, "הם הנגדים המצוינים שמובילים את ערך המקצועיות ביד רמה. הם אלה שמשרתים בבה"ד 20-30 שנה ואף יותר, ומכירים כל מה שקרה פה עד לפרטים הכי קטנים".

כמפקד הבה"ד, הצליח אל"ם בן הרוש לרתום את קורס הקצינים למאבק בתופעת הנפקדים והעריקים, על ידי ציוות צוערים למבצעי נפקדים, במטרה לחבר את קציני העתיד לחיילים שימשו כפקודיהם.

ועוד מדבריו: "בה"ד 20 הוא אחד מבסיסי ההכשרות הגדולים בצה"ל, וניתנה לי הזכות להוביל ולנווט את העשייה בו, תוך התגברות על אתגרים לא קלים - חניכים מרקעים שונים ולא פשוטים, היקף הכשרות עצום, ביקורים תכופים של מפקדי צה"ל בכירים ועוד".

הידעת?

סיכום שנת העבודה של צה"ל בראשות הרמטכ"ל רא"ל בני גנץ הועתק לבה"ד 20 לאולם 10 לאחר שהרמטכ"ל התרשם מהיכולת הארגונית של הבה"ד להכיל אירועים מכובדים במתקן צבאי.

בשנת 2013, התקיים בבה"ד יום כשירות חי"ח בראשות קחש"ר. ביום הכשירות השתתפו כל יחידות החימוש משלושת הפיקודים ובה"ד 20, והן התחרו בתחומי הרכב, הטנקים, התחמושת, האופטיקה וניהול המלאי. בה"ד 20 זכה בתחרות במקום ה-3.

2005

2015

**אל"ם בן הרוש מברך
מצטיין בטקס סיום
הטירונות**

**השתתפות הבה"ד
בתערוכת אוטומוטור**

**ביקור הרב הצבאי
הראשי בבה"ד**

נגדים מספרים | רנ"ג פרנ"ג לחמי

"התגייסתי לצה"ל בשנת 1969 לחיל התותחנים", מספר פרנ"ג, "ושירתי בחיל התותחנים כנגד משמעת. המעבר לחיל החימוש ולבה"ד 20 בשנת 1989 היה עבורי שינוי משמעותי מאוד. הגעתי לבה"ד לעשות תפקיד של שנתיים ונשארתי בו 23 שנים.

התפקיד והאנשים ביחידה גרמו לי להתאהב בהם ולהמשיך ולשרת את המכונה הגדולה הזאת שנקראת בה"ד 20. בתפקידי מיסדתי את כל נושא הטקסים בבה"ד ויצרתי תבניות אחידות, החל מטקס ההכש"ם וכלה בטקס סיום הקק"ץ."

"בה"ד 20 היה ויישאר עבורי בית חם למרות שאינני איש חימוש".

נגדים מספרים | רנ"ג יונתן ערמי

יונתן ערמי התגייס לצה"ל בשנת 1976 כמכונאי שרמן ושירת בבה"ד 20 במשך 35 שנה.

הוא החל את שירותו בבה"ד כמדריך, ובשנות ה-80 הוצב בחוליית האחזקה בבה"ד כאחראי מחלקת רק"ם. בהמשך מונה לקצין החימוש של הבה"ד ואחר כך למ"פ האחזקה עד לפרישתו מצה"ל בשנת 2011.

ערמי מספר: "סיפור האחזקה בבה"ד התפתח וגדל במהלך השנים. מחוליית אחזקה מצומצמת לכלי רק"ם בשנות ה-70, היגענו בשנות ה-80 לפלוגת אחזקה עם תחומי אחריות נרחבים.

בשיא היקפה כללה הפלוגה 160 חיילים ונגדים, שעסקו במגוון רחב של נושאים - ניהול מחסני חימוש, מחסני בינוי, תחבורה, אחזקת רק"ם ורכב, דלק ועוד.

הייחוד של הפלוגה, היה ביכולתה להוביל פרויקטים, הן של בינוי עצמי והן של בינוי בשיתוף קבלנים חיצוניים.

בין הפרויקטים הרבים שהובלנו היו בניית מאהלים, שיפור פרויקט "נדידת העמים", שיפוץ חדרי האוכל, בניית תג וסמל, חדר 19, אולם 10 ועוד רבים."

2005

2015

הידעת?

מהי הקמצ'טקה?

הכינוי 'קמצ'טקה' ניתן לשטח בענף מע"ם שבו רוכזו המחסנים והמכולות של פלוגת האחזקה.

השם ניתן למקום ע"י מ"פ האחזקה ערמי וחייליו ע"ש חצי האי הרוסי קמצ'טקה, שבדומה לו היה מוצף במים ברוב ימי החורף.

במהלך שנות השמונים השטח הוכשר, ובמקום נבנו המכולות והמחסנים, אך השם קמצ'טקה נשאר.

רנ"ג פרג'י לחמי

רנ"ג יונתן ערמי

תחום ההכשרות ההנדסיות בביה"ס למפקדים בבה"ד מוסד בתקופה זאת בהובלת מפקד ביה"ס, סא"ל אמיר רפפורט, ומפקד מגמת הכשרות הנדסיות, רס"ן אלכס בלכמן. נבנה מסלול סדור לפיתוח המהנדס בחיל החימוש, ולחלק מההכשרות המקצועיות ניתן אישור אקדמי.

מתוך הבנה שלבה"ד 20 יש יכולת הדרכתית וארגונית להוביל פרויקטים ייחודיים, קבעו ראש אט"ל ומפקדת החיל, שהקורס "מגן אסטרטגי" יתבצע בבה"ד וכן טירונות החרדים, שהיא מסגרת הטירונות השלישית בבה"ד. המשבר בחינוך הטכנולוגי הוביל את חיל החימוש להעצים את תחום שוחרות החוץ. פרויקט זה משלב לימודי תיכון אזרחיים עם הדרכה צבאית ע"י מדריכי הבה"ד. הפרויקט תפס תאוצה, ובשנת העבודה 2014 הוא כלל יותר מ-20 בתי ספר ברחבי הארץ שעבדו בשיתוף פעולה עם הבה"ד.

כחלק מההיערכות למעבר לקריית ההדרכה, הוביל אל"ם בן הרוש את "פרויקט נדידת העמים 2", שיצא לדרך באוק' 2013. מתחם אחזקת הרק"ם (הקמצי'קטה) נסגר, ובמקומו נבנה מתחם סגור עבור טירונות החרדים (שח"ר אט"ל). פלוגת הטב"ס הועתקה מבית ספר למפקדים לבית הספר טו"פ, וכן שינו את מקומם קורסי המלא"ם וקורס ההכש"ם.

כחלק מפעילות 'שיווק' החיל ובה"ד 20, הוצב בתערוכת אוטו-מוטור בגני התערוכה בתל אביב ביתן חיל החימוש, שהציג את יכולות הצבא מהזווית החימושית. בביתן הוצבו כלי רכב ואמצעים צבאיים, ואת מלאכת ההסברה עשו מדריכים ונגדים מהבה"ד. הביתן משך מבקרים רבים.

2005

2015

אע"צ אברהם קריספי

אברהם קריספי התגייס לחיל חימוש ב-1971 כמכונאי טנקים ושירת בגדוד 532 בסיני. בהמשך שימש כבחן חילי במפח"ש עד 1988. משנת 1988 עד 1997 פיקד על הקורסים למשרתי הקבע במכללה. לאחר השחרור המשיך בתפקיד זה כעובד צה"ל עד היום. בתחילת תפקידו במכללה היו בה 2 קורסים בלבד למשרתי הקבע, וכיום מגיע מספרם ל-15 קורסים. הם כוללים קורסי טכנאים והנדסאים בתחום התעשייה והניהול, המכונות והחשמל. הכיתות פתוחות לכל החילות והזרועות והן פרוסות מאילת בדרום ועד מעלות בצפון, לרבות כיתה בבה"ד 1 ובאוגמ"ר 80 באילת. מספר אנשי הקבע שלמדו בקורסים שהוא מנהל מגיע לאלפים ובתוכם נמנים גם גששים מהפזורה הבדואית, שאת הקורסים שלהם הוא מנהל כבר 12 שנים. את העבודה הניהולית והפדגוגית הכרוכה בניהול הקורסים מקיים אברהם במגע הדוק עם המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית (מה"ט).

התותח בכניסה לבה"ד

טירונות החרדים בבה"ד

אברהם קריספי בעת קבלת תעודת הצטיינות

בה"ד 20 במהלך מבצע "עמוד ענן"

מבצע עמוד ענן החל ב-14 בנובמבר 2012 ונמשך כשבוע. במסגרת המבצע ביצע הבה"ד את המשימות הנגזרות מפקל"י החירום שלו ואת ההנחיות שהתקבלו מחמ"ל מקחש"ר. הבה"ד קיצר את משכי ההכשרות, והחיילים שובצו עם סיומן ביחידות השדה. במהלך המבצע ניפק הבה"ד ליחידות הלוחמות 12 סוגי צל"ם. במסגרת רענון ההכשרות לאנשי המילואים שגויסו, בוצעו הדרכות ב-17 מקצועות שונים. חלק מקורסי הבה"ד סייעו באריזת מזון למבצע. הבה"ד גם סייע ליחש"ם 653 בהכשרת טנקי מרכבה, 4 ובסיום המבצע סייע להחזרת הימ"חים לכשירות.

נגדים מספרים | רנ"ג בני מוהבטי

"הייתי עולה טרי מאירן", מספר בני, "כאשר התגייסתי בשנת 1984 לקורס חמש שוט קל בבה"ד.

במשך 14 שנים שירתתי כמדריך בבה"ד, החל ממדריך בקורס חמש-צריח וכלה כמדריך ומפקד בקורס תחמושת. תקופה זו הקנתה לי את היסודות בתחום ההדרכה. כאשר בשנת 1998 קרא לי מפקד הבה"ד זכריה להקים את הגפ"ה (גוף פיתוח הדרכה) יחד עם איתן דהן וניסים קלו, כבר הייתי בשל לתהליך.

הגפ"ה הוקם בעקבות ביקורים שערך סגן הרמטכ"ל בבסיסי הכשרה, שמהם הגיע למסקנה שהבה"דים חייבים להקים גוף שיעסוק בפיתוח ההדרכה.

התחלתי כראש צוות פיתוח ההדרכה ובהמשך שימשתי גם כמפקד הגפ"ה.

במהלך השנים הובלנו תהליכים רבים וחשובים, שהמשמעותיים ביותר עבוי היו:

1. מיסוד תפיסת "השולחן העגול", המביאה אל שולחן אחד את כל הגורמים העוסקים בתיקוף ההכשרות.

2. הטמעת תחום ההיערכות ההדרכתית לקליטת אמל"ח, במיוחד על רקע הקליטה הנרחבת של אמל"ח בשנים האחרונות.

3. תפיסת ההכשרה החדשה שנכנסה בשנת 2012, אשר שינתה את משך הכשרות היסוד ואת תהליך הפיתוח של בעל המקצוע.

4. תפיסת איחוד מקצועות הרכב, אשר צמצמה את מספר המקצועות וההכשרות בתחום הרכב.

בני מוסיף ואומר: "הבה"ד, מעבר להיותו יחידה עם אווירה מיוחדת, מהווה מקור כוח משמעותי לחיל. זוהי החטיבה הסדירה היחידה של מפקדת החיל, והיא בעלת עוצמות ויכולת ביצוע גבוהים במיוחד".

2005

2015

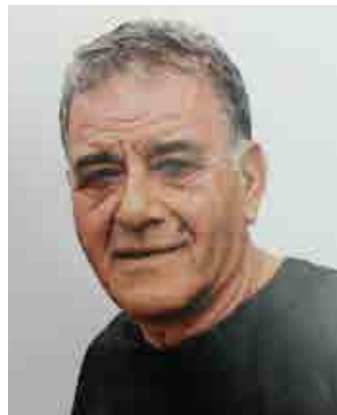
אנשי הבה"ד במבצע "עמוד ענן"

רנ"ג בני מוהבטי

ע"צ דוד עיון, שירת בבה"ד 20 במשך 32 שנה כמחנך ומורה למקצועות הבינוי. דוד היה מחנך ומורה מקצועי לדורות של חניכים שהוגדרו כאוכלוסיה מיוחדת ולמדו בבית הספר למקצועות העזר והאחזקה ביסל"א בבה"ד, וכן היה מדריך קורס הנגרות לאוכלוסיית שח"ר אט"ל. דוד לא הסתפק בהדרכה, ותרם רבות ממרצו ומהידע המקצועי שלו בעבודות בינוי ונגרות עבור הבה"ד, החל מבניית סדנאות, מיטות למגורי השוחרים, שולחנות, פינות ישיבה ופרגולות, וכלה בטריבונה במגרש המסדרים, אולם 10, ריהוט משרדי, חידוש חדרי אוכל ותפאורה לטקסים.

תכונת האופי הבולטת של דוד הייתה הרצון לתת ללא גבול, והיא זו שהביאה אותו להיות גם בין המובילים של קייטנת "קו לחיים" על כל הכרוך בהיבטים הלוגיסטיים שלה. דוד עסק בהקמה הפיסית של מחנה הקיץ לילדים, על כל המשתמע מכך שמדובר בילדים בעלי מוגבלות תנועה. הוא בנה במות לשיפור הנגישות של ילדים בכסאות גלגלים, סככות להגנה מפני השמש, אמצעים תומכים ועוד. ע"צ דוד עיון נפטר ב-2013.

2005**2015****עם תלמידיו:**

ממעשה ידיו:

אולם 10

טריבונות

תפאורה לטקסים

מגורי שוחרים

שקלית בה"ד 20

שיפוץ חדר האוכל

בה"ד 20 במהלך מבצע "צוק איתן"

מבצע "צוק איתן" החל ביולי 2014. במסגרת המבצע היה הבה"ד שותף בסיוע בחזית ע"י חוליות אחזקה, ביצע רענוני הכשרות לאנשי המילואים וקיצר את משך ההכשרות.

במבצע הוציא הבה"ד לראשונה מדריכות "משואה", שהדריכו את היחידות בשטחי הכינוס.

לאחר המבצע, בוצע בבה"ד תחקור בהובלת מפקד ביה"ס למפקדים. לקחי המבצע הוטמעו בהכשרות השונות בבה"ד, בדגש על העמקת הידע למפקדים בתחום התחמושת ופיתוח תחום המשואה.

במהלך המבצע, החליף אל"מ עופר אזרד את אל"מ אליעזר בן הרוש בתפקיד מפקד הבה"ד, בטקס צנוע בראשות ראש אט"ל האלוף קובי ברק. אל"מ אליעזר בן הרוש קודם לתפקיד קצין החימוש הראשי.

נגדים מספרים רס"ם ברוך גל

רס"ם ברוך גל, מפקד קורס אכזרית ונמר, השתתף במבצע "צוק איתן": "בתחילת המבצע", הוא מספר, "יצאנו מהבה"ד למשימות חד-יומיות של הדרכות ורענונים לאנשי מילואים ולוחמים בשטחי הכינוס.

בהמשך, לאור ריבוי הכוחות וכלי הרק"ם, שונתה המשימה לתגבור צוותי החימוש ולסיוע באחזקת כלי הרק"ם השונים.

אני שובצתי בחטיבת הנח"ל, בגזרה הצפונית, כדי לסייע בבחינות ובאיתור תקלות באכזריות. במשך חודש ימים הסתובבנו בשטח, עברנו מגדוד לגדוד, בחנו את הכלים ותיקנו מהר ככל האפשר כדי להחזיר את הכלים ללחימה.

"מפעם לפעם", מספר ברוך, "שמענו פיצוצים וראינו הבזקי ירי, ואם היה מזל שמענו גם התראות "צבע אדום". בהתחלה זה היה קצת מפחיד. באינסטינקט הראשוני אתה מחפש מקום מסתור, אך אחרי מספר פעמים מתרגלים וממשיכים לעבוד כרגיל. הימים עברו מהר, והצלחנו לייצב את כשירות הכלים של החטיבה ועברנו מאחזקת שבר לאחזקה מונעת. כל יום עשינו סבב בגדודי החטיבה, ובכל אכזרית שיצאה מעזה לשטח הכינוס ביצענו טיפול כדי לשמור על כשירותה ללחימה. כמפקד קורס בבה"ד 20, אני תמיד אומר לחניכים שלי, שהלוחמים בגדוד יודעים להעריך את אנשי החימוש. חשתי זאת היטב ב"צוק איתן".

2005

2015

ביקור בחטיבת הצנחנים במבצע "צוק איתן"

רס"ם ברוך גל

אל"ם עופר אזרד
2016-2014

משנת 2014 ועד כה מכהן כמפקד בה"ד 20 אל"ם עופר אזרד.

לפני אל"ם אזרד ניצבו אתגרים רבים, והראשון שבהם היה הטיפול במוטיבציה של החניכים לאור כמות הנפקדים והעריקים. מתוך הבנה שהבה"ד הוא שער הכניסה לחיל, גובשה תוכנית בשיתוף מפקדת החיל לחיזוק תחושת השייכות החילית של החניכים. הפרק הראשון בתוכנית, הנקרא "החיבוק החימושי", עוסק בקליטת החניך בבה"ד, וכולל מגוון רחב של פעילויות שנועדו להבטיח קליטה רכה ונעימה בבה"ד ככל האפשר, ובכללן - ארוחה חגיגית ושיחה עם מפקד הבה"ד, תצוגת רק"ם, ראיונות מפקדים, טקס סיום הטירונות בהשתתפות המשפחות, ועוד.

העיסוק במוטיבציית החניך נעשה בשילוב תוכנית משמעת יחידתית, "קו הזינוק", המכוונת את המפקדים להילחם על כל חייל. התוכנית הביאה בתוך זמן קצר לירידה חדה במספר העריקים, לצמצום הנשר ולגידול בכמות החניכים המוכשרים בבה"ד ביחס לתכנון. הישגי הבה"ד בנושא זה הביאו להערכה רבה של גורמים בצה"ל ובכללם - קצין המשטרה הצבאית הראשי, שכתב מכתב הערכה, וראש אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה, האלוף קובי ברק, שהעניק לבה"ד פרס על הטיפול בחניכים והפחתת הנשר.

המעבר לקריית ההדרכה היה הנושא המרכזי בעבודת המפקדים בתקופה הזו. מתוך ההבנה, שלמעבר הגיאוגרפי יש היבטים לא פשוטים של הסתגלות פיזית ומנטלית, הוביל מפקד הבה"ד את פרויקט 'פסגה' בהדרכה, פרויקט העוסק בפיתוח סגל המפקדים - מפקדי קורסים, מפקדי תחומים ומפקדי מגמות - ע"י מפקדי בתי הספר. במשך למעלה משנה נערכו מפגשים לחיזוק השייכות והלכידות של המפקדים ולהגברת המוכנות האישית והמקצועית שלהם למעבר דרומה. בכלל זה, סדנאות מעברים, סיורים בקריית ההדרכה, מפגשים עם בנות ובני הזוג, ועוד.

פעילות נוספת לקראת המעבר דרומה הייתה תיקוף תקינת הבה"ד לאור המעבר, צמצום משמעותי של מפקדת הבה"ד וסגירת מוסדות היסטוריים בבה"ד, כגון פלוגת האחזקה, שצומצמה וצפויה להסגר כליל, ומדורים שלמים אשר צומצמו או עברו שינוי משמעותי, כגון מדור או"ש, לוגיסטיקה ועוד. מאידך, בוצעה הסדרה לכל הקשור לתקינת בתי-הספר של הבה"ד והתאמתם לצרכים העתידיים.

לצד המוכנות למעבר, החל הבה"ד בתהליך סגירת המכללה הטכנולוגית של החיל, תהליך שהיה מורכב מאוד למפקדים וכמובן לסגל המורים ולתלמידי המכללה. המכללה אומנם נסגרת לאחר 58 שנים, אך היא תיפתח שוב במתכונת חדשה כמכללה אט"לית אינטגרטיבית, המשלבת את כל חילות אט"ל.

2015

תצוגת רק"ם בבה"ד

אל"מ עופר אזרד בטקס סיום טירונות

**חניכת מתקן החרדים החדש
לקראת המעבר לקריית ההדרכה**

**יום עיון לקצינים
במסגרת תוכנית
'פסגה' בהדרכה'**

יום כשירות תחרותי במגמת אוטוטרניקה

גם תהליכי הכשרת המדריך עברו שינויים רבים. תהליך ההכשרה שולב בהכשרה בקרית ההדרכה ובפרק השלמה בבה"ד. כדי לשפר את מקצועיות המדריך, נבנה מסלול הכשרה הנקרא "חכם בריבוע", הכולל פרק שטח משמעותי.

בעקבות החלטת סגן הרמטכ"ל ב-2015 על ביטול ההכנה לקורס הקצינים בכלל צה"ל, הוחלט לפתוח בבה"ד מסלול חדש עבור הפיקוד הזוטר בבית הספר למפקדים, הכולל 2 קורסים חדשים - קורס 'מ"כ טכנולוגי' למערך השדה, וקורס חוזרי שירות לאוכלוסיית העתודאים. פרקי ההכשרות לקורסים האלה כללו תכנים מקצועיים, כגון נשק, ניווט וקשר, תכנים תורתיים ותכני מנהיגות ומורשת חילית. אירוע הדגל של קורס מ"כ טכנולוגי הוא שבוע הפיקוד על נגמ"ש, שבמסגרתו החניכים מוסמכים לפקד על נגמ"ש, ובסיום הקורס הם מקבלים את סיכת המחט"פ (מפקד חוליה טכנית פלוגתית). גם ההשלמה החילית לקורס הקצינים עברה שינויים, שהבולט מביניהם הוא ביצוע תרגיל "מנעול כחול" על גבי נגמ"שים, המותאם לעבודת הקצין בחירום.

מהפכת ההכשרה בבה"ד שהחלה בשנת 2013 והביאה לשינויים משמעותיים במשכי ההכשרות של קורסי היסוד והקורסים בשלבים המתקדמים, המשיכה במלוא התנופה ואף פרצה דרך בעולם הכשרות הרכב. פותח קורס "מאבחן מערכות רכב", המיועד לאוכלוסיית הנדסאי הרכב והמאפשר קבלת רישיון רכב ג' והסמכה לשלב מקצועי מתקדם כבר בתחילת דרכו הצבאית של החייל. הכשרה חדשה זו הביאה ערך מוסף ליכולות האחזקה במקצועות הרכב ליחידות בשטח.

נגדים מספרים | רס"ב רונית עזמה

רונית התגייסה לצה"ל בשנת 1984 כמש"קית שלישות בהנדסה קרבית. לאחר שנת קבע אחת בתפקיד זה, החלה בשנת 1987 את שירותה בבה"ד 20 כפק"רית. רונית מספרת: "בה"ד 20 היא יחידה גדולה מאוד עם תנועות כוח אדם רבות. בכל יום יש בבה"ד אתגר חדש. כפק"רית הבה"ד, האחראית על כל תנועות הסגל, עברו תחת ידי אלפי חיילים ומפקדים, משלב הקליטה, דרך הטיפול בחייל, ועד לתהליך השחרור.

במהלך השנים עברנו ביקורות אכ"א רבות, והודות למפקדים ולעבודת הסגל, עברנו את כולן בהצלחה רבה. במהלך השנים היה הבה"ד חלוץ בתחומי משא"ן רבים, החל מקליטת מערכת מידע וניהול כ"א "הפורטל", וכלה בפרויקט שחרור חיילים ביחידה, שזכה לתשבחות רבות.

לאחר 29 שנות שירות בבה"ד 20, אני יכולה להגיד שהבה"ד עבורי היה בית שני, והוא פיתח אותי אישית ומקצועית. כנגדת מהשלישות, אני חשה גאווה גדולה לשרת ביחידה שהטיפול באנשים שבה זכה להערכה. ליחידות רבות יש מה ללמוד מהאופן שבו החיל והבה"ד פועלים ועושים למען החניכים והסגל כולו."

2015

תרגיל "מנעול כחול" על נגמ"שים

בה"ד 20 בתקשורת

רס"ב רונית עזמה

החלפת שם החיל ותג היחידה

בכ"א בשבט תשע"ו, 31/01/2016, הופץ חוזר קטנא"ר לכלל צה"ל, המודיע על שינוי שמו של החיל לחיל הטכנולוגיה והאחזקה. שינוי זה אושר ע"י הרמטכ"ל, רא"ל גדי אייזנקוט. בעקבות שינוי שם החיל שונו גם תג השרוול של מפקדת החיל ובה"ד 20, החימושון, סמל הכומתה, וסיכת החיל.

בעקבות שינוי שם החיל וסמליו התקיים בבה"ד 20 בכ"ח אדר ב' תשע"ו, 07/04/2016, טקס החלפת תג היחידה בראשות מפקד הבה"ד אל"ם עופר אזרד.

חדש

ישן

תג חילי

ספר לימוד
סממני חימוש
חרב ועלי זית
גלגלי שיניים

סמל כומתה

כוונת
סמל האחזקה העולמי

טכנולוג

סממני חימוש
חרב
גלגל שיניים
כוונת

חדר מורשת חיל החימוש

באפריל 2002 נחנך חדר מורשת חיל החימוש בבה"ד 20. את המרכז תכננה ועיצבה האדריכלית קלוד גרונדמן, בסיועו של מפקד בה"ד 20, אל"ם יהודה שלמון. את רעיון המרכז הגה אל"ם יוסף פרחי, כדי להנחיל את מורשת החיל לדורות הבאים.

למרכז שני מתחמים עיקריים - מתחם תצוגה ומתחם ספרייה. מתחם התצוגה כולל מספר אנפים: אנף יחידות החיל, שבו מוצגות כל יחידות החיל; אנף מפקדי החיל לדורותיו; אנף ההתפתחות הטכנולוגית, המציג את הפיתוחים הטכנולוגיים שנעשו בחיל לאורך השנים; אנף מלחמות ישראל, שבו מוצגת פעילות החיל במלחמות ישראל, והוא כולל גם קיר "זיכור" לזכר חללי חיל החימוש, קיר מקבלי הצל"שים וקיר מקבלי פרס ביטחון ישראל מהחיל.

מתחם הספרייה הוא אולם המכיל 60 מקומות ישיבה להרצאות ולפעילויות בתחום הזהות והמורשת, כגון ערבי מורשת קרב, ערבי הנצחת חלל ושיחות של ותיקי החיל לסגל ולחניכים.

הכניסה לחדר המורשת

אולם ההרצאות

שדרת הקחש"רים

חדר האמל"ח

אתר ההנצחה לחללי חיל החימוש בעיר המאמצת, נתניה

במרוצת השנים, הלך וגבר הצורך בהקמת אתר הנצחה ייחודי לחיל, שאליו יוכלו להגיע משפחות החללים ולהתייחד עם זכר יקיריהם.

נתניה, העיר המאמצת של חיל החימוש, הקצתה את השטח הסמוך לבית יד לבנים לבניית אתר ההנצחה.

עם הקמת אתר ההנצחה, ביולי 1990, החל חיל החימוש לקיים בכל שנה טקס התייחדות עם חלליו. בה"ד 20, לאורך השנים, אחראי לארגון הטקס, החל משלב ההקמה, התפעול והאבטחה. נגדים וקצינים מהבה"ד משתתפים בפרויקט החילי "קשר של קבע" ומבקרים את משפחות חללי החיל בראש השנה, בחג הפסח ובימי הזיכרון.

תא"ל צבי אורן, שכיהן כקצין החימוש הראשי בטקס חנוכת האתר, אמר בטקס בין היתר: "אתר ההנצחה אמור להיות, מלבד אתר התייחדות, גם מרכז פעילות, זיכרון וחינוך למורשת החיל. להיות אתר חי ונושם, מקור השראה, שבו יושבעו חיילי ומפקדי חיל החימוש, מקום שבו יינשא בגאון וביגון זכר היקירים, שבמותם ציוו לנו את החיים".

**יזכור ה' את חללי בה"ד 20
אשר נפלו בעת מילוי תפקידם**

2016 - 1955

רב"ט רבינוביץ' ברנרד ז"ל

נולד ב- כ"ד בטבת תש"ב
נפל ב- כ"ג חשון תשכ"ג
נטמן בבית העלמין הצבאי
בחיפה.

סגן שטרנהיים יואב-יחזקאל (יאנוש) ז"ל

נולד ב-כ"ג אלול תרצ"ח
נפל ב- כ"ו סיון תשכ"א
נטמן בבית העלמין הצבאי
בקריית שאול.

רב"ט מכוריח שלמה ז"ל

נולד ב- י"ז בניסן תרצ"ח
נפל ב- ח' אב תשט"ז
נטמן בבית העלמין הצבאי
בקריית שאול.

טוראי סידר יוסף- גדליהו (יוסלה) ז"ל

נולד ב- ה' תמוז תש"ז
נפל ב- ז' כסלו תשכ"ו
נטמן בבית העלמין הצבאי
בנהריה.

טוראי דויד אברהם ז"ל

נולד ב- א' סיוון תש"ד
נפל ב- ד' כסלו תשכ"ד
נטמן בבית העלמין הצבאי
בחיפה.

רס"ל זיס יאיר ז"ל

נולד ב- י"ד אדר
נפל ב- כ"ה ניסן תשכ"ג
נטמן בבית העלמין הצבאי
בקריית שאול.

סגן פרל ראובן ז"ל

נולד ב- כ"ז כסלו תש"ז
נפל ב- י"ב אלול תשל"ב
נטמן בבית העלמין הצבאי
בקריית שאול.

טוראי לקס צבי (צביקה) ז"ל

נולד ב- כ"ז שבט תשי"א
נפל ב- י"א אדר ב' תש"ל
נטמן בבית העלמין הצבאי
בחיפה.

טוראי הורונציק יהודה ז"ל

נולד ב- כ"ד אלול תש"ח
נפל ב- כ"ו אייר תשכ"ז
נטמן בבית העלמין הצבאי
ברחובות.

טוראי במנלוקר אשר ז"ל

נולד ב- ז' שבט תשי"ח
נפל ב- כ"ז אייר תשל"ז
נטמן בבית העלמין הצבאי
בראשלי"צ.

שוחר כהן אהרון (רוני) ז"ל

נולד ב- י"ג אייר תשי"ז
נפל ב- כ' אייר תשל"ה
נטמן בבית העלמין בחיפה.

סמ"ר קורן (קורנהאוזר) יגאל ז"ל

נולד ב- י"ג תמוז תשי"ג
נפל ב- ט' תמוז תשל"ד
נטמן בבית העלמין האזרחי
בנתניה.

טוראי קלינגהופר אלי ז"ל

נולד ב- כ"ג תשרי תשכ"א
נפל ב- ג' אב תשל"ט
נטמן בבית העלמין הצבאי בפתח
תקווה.

טוראי כותה אלון ז"ל

נולד ב- כ"ט אדר תשי"ח
נפל ב- ו' אב תשל"ח
נטמן בבית העלמין סגולה
בפתח תקווה.

רב טוראי אילן רפי ז"ל

נולד ב- כ"ה תשרי תשי"ז
נפל ב- ג' חשוון תשל"ח
נטמן בבית העלמין הצבאי
בקריית שאול.

טוראי סעדה ירון ז"ל

נולד ב- ה' תמוז תשל"ה
נפל ב- ו' כסלו תשנ"ד
נטמן בבית העלמין בהוד השרון.

טוראי בצלאל אדיר ז"ל

נולד ב- ז' אדר תשל"ב
נפל ב- ו' שבט תשנ"א
נטמן בבית העלמין הר הרצל.

טוראי בן עיון עמרם (עמי) ז"ל

נולד ב- כ"ה שבט תשל"ב
נפל ב- ד' שבט תשנ"א
נטמן בבית העלמין הצבאי
באשקלון.

טוראי עבדיאייב ישראל ז"ל

נולד ב- כ"ט אייר תשל"ו
נפל ב- כ"ו אב תשנ"ו
נטמן בבית העלמין הצבאי בלוד.

רס"ן יעקובוב אברהם ז"ל

נולד ב- ו' אלול תשי"ב
נפל ב- י"ז סיוון תשנ"ה
נטמן בבית העלמין באשקלון.

שוחר אביטל גד (דוד) ז"ל

נולד ב- י"ג כסלו תשל"ט
נפל ב- כ"ז טבת תשנ"ה
נטמן בבית העלמין בבית שאן.

טוראי טויטו אבישג ז"ל

נולדה ב- י"ז שבט תשמ"א
נפלה ב- א' אלול תשנ"ט
נטמנה בבית העלמין בהר הרצל.

טוראי שזו שבתאי ז"ל

נולד ב- י"ח שבט תשל"ט
נפל ב- יא' טבת תשנ"ח
נטמן בבית העלמין הר הרצל.

סמל נאש קוג'אן ז"ל

נולד ב- י' בניסן תשל"ז
נפל ב- כ' ניסן תשנ"ח
נטמן בבית העלמין בכפר קמא.

רב"ט מנביץ אלכסנדר ז"ל

נולד ב- ג' סיוון תשמ"ב
נפל ב- כ"א בשבט תשס"א
נטמן בבית העלמין באשקלון.

רב"ט אפרת שרון ז"ל

נולדה ב- כ"ב תמוז תשמ"א
נפלה ב- ו' תמוז תש"ס
נטמנה בבית העלמין הצבאי
בהר הרצל.

רס"ב בר עוז בן ציון (בנצי) ז"ל

נולד ב- ט"ו אדר תשי"ח
נפל ב- י"ט תשרי תשנ"ט
נטמן בבית העלמין ברחובות.

טוראי דוידוב ישראל (יגאל) ז"ל

נולד ב- כ"ד שבט תשמ"ו
נפל ב- י"ח אב תשס"ו
נטמן בבית העלמין בחולון.

טוראי שמן מני ז"ל

נולד ב- י"ג טבת תשמ"ד
נפל ב- ב' כסלו תשס"ג
נטמן בבית העלמין הצבאי בחולון.

טוראי יוסף מאור ז"ל

נולד ב- כ"ג אייר תשמ"ג
נפל ב- ט"ז תמוז תשס"ב
נטמן בבית העלמין בטבריה.

סמל ממן נתנאל ז"ל

נולד ב- כ"ו טבת תנש"ג
נפל ב- ג' אלול תשע"ד
נטמן בבית העלמין בגן יבנה.

סמל לאוניד כציס ז"ל

נולד ב- ז' תמוז תשמ"ו
נפל ב- כ"ח טבת תשס"ד
נטמן בבית העלמין הצבאי בחולון.

סמ"ר צבאג שי ז"ל

נולד ב- כ"ג שבט תשמ"ו
נפל ב- כ"א כסלו תשס"ז
נטמן בבית העלמין הצבאי בקריית שאול.

סגן אבדי"י אבדישב ז"ל

נולד ב- י"ט שבט תשנ"ג
נפל ב- כ"ד ניסן תשע"ו
נטמן בבית העלמין באילת.

פרק תהילים לעילוי נשמתם של חללי בה"ד 20 וכלל חללי צה"ל

נְשִׁיר לַמַּעְלוֹת
אֶשָּׂא עֵינַי אֶל-הַהָרִים
מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי.
עֲזָרִי מֵעַם ה'
עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
אֶל-יִתֵּן לַמּוֹט רִגְלֶךָ; אֶל-יָנוּם שִׁמְרֶךָ.
הִנֵּה לֹא-יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.
ה' שִׁמְרֶךָ ה' צִלְךָ עַל-יַד יְמִינֶךָ.
יוֹמָם, הַנֶּשֶׁמֶשׁ לֹא-יִכָּכֶה; וַיְרַח בַּלַּיְלָה.
ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע
יִשְׁמַר אֶת-נַפְשֶׁךָ.
ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ,
מֵעַתָּה, וְעַד-עוֹלָם.

מפקדי בה"ד 20 לדורותיהם

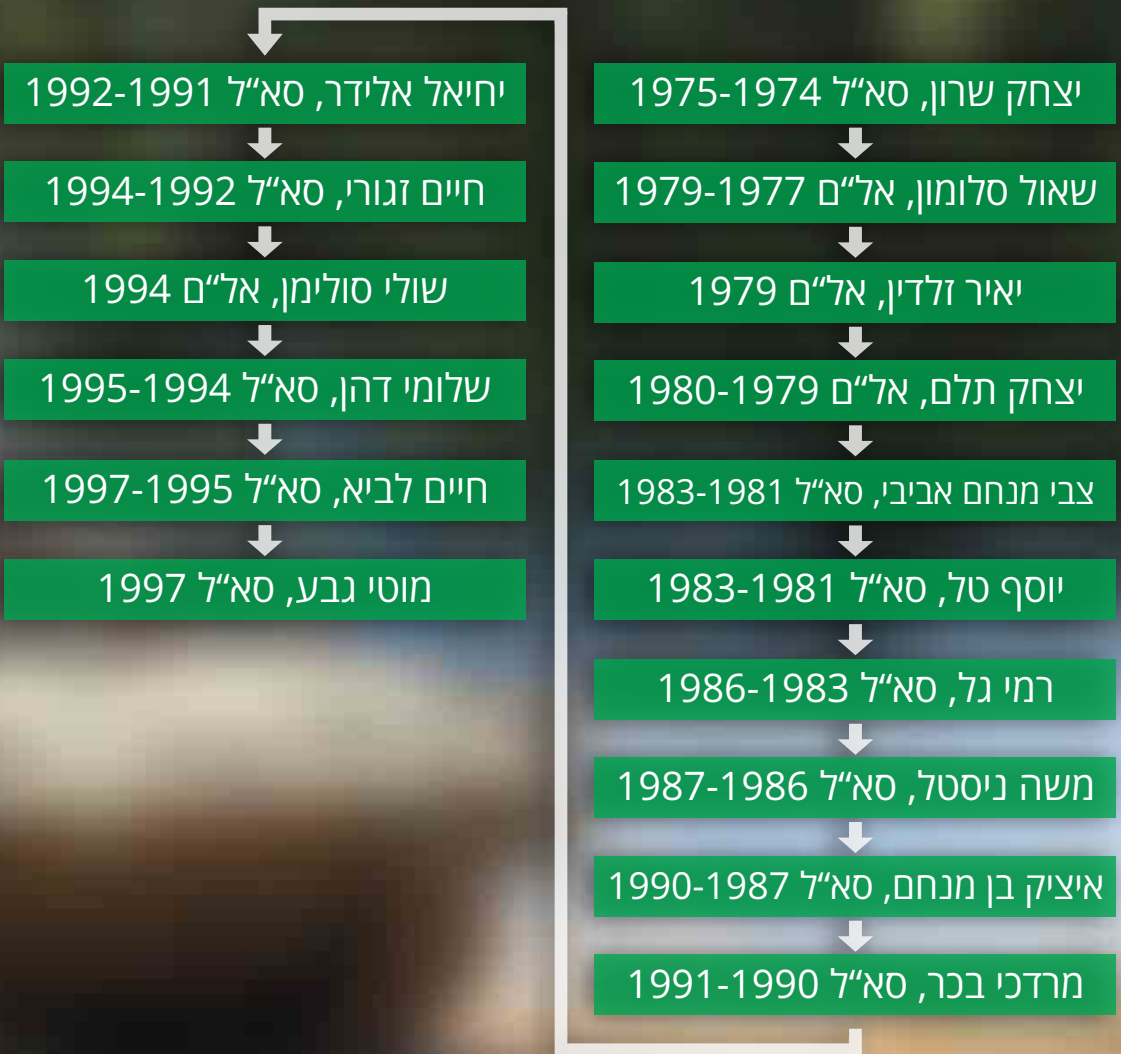

סגני מפקדי בה"ד 20 לדורותיהם

מפקדי ענף אימון יחידות לדורותיהם

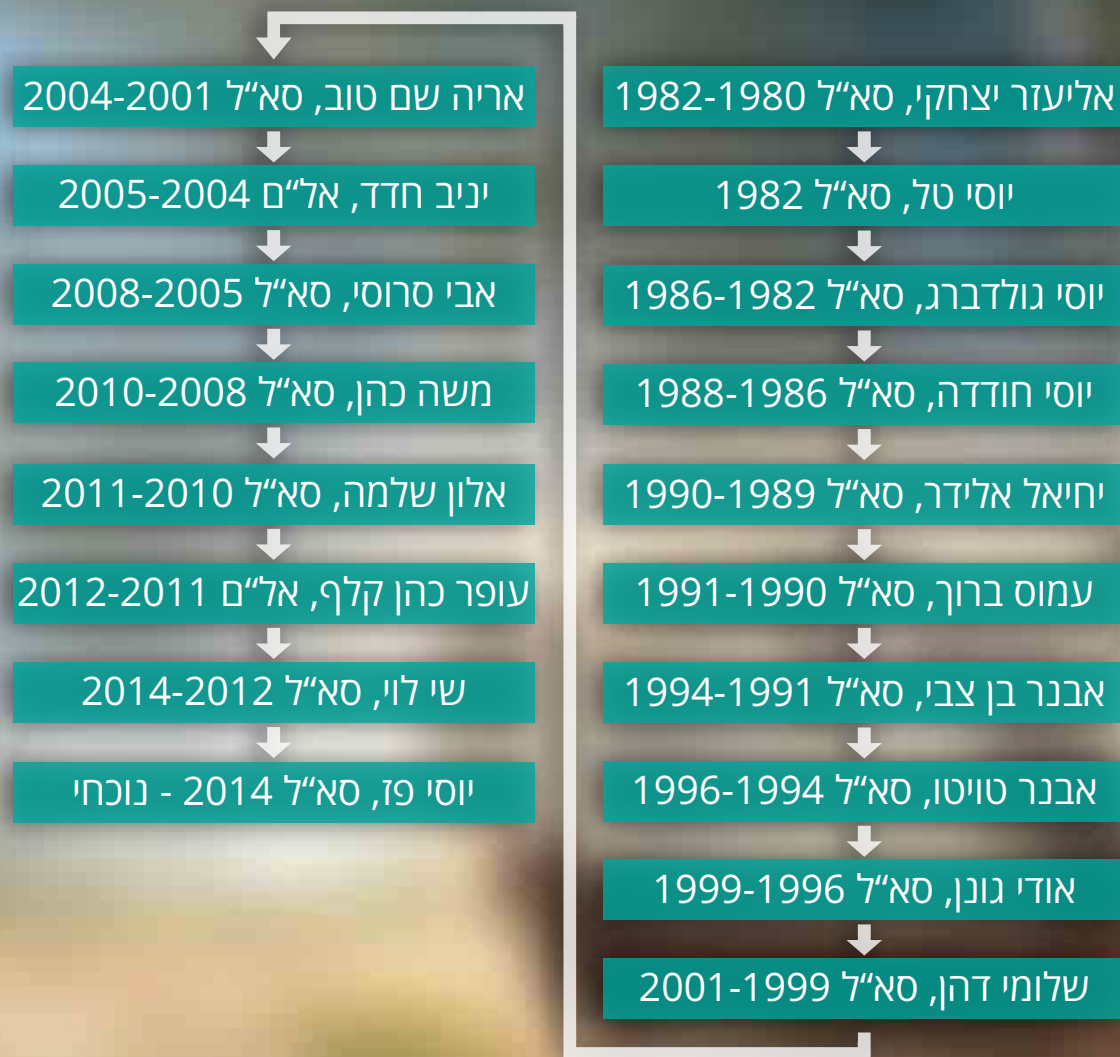
מפקדי ביה"ס למפקדים (מאמ"י) לדורותיהם

מפקדי ביה"ס טו"פ (מנ"ש) לדורותיהם

מפקדי ביה"ס השח"ר (מע"ם) לדורותיהם

מפקדי המכללה הטכנולוגית לדורותיהם

מפקדי ענף ביסל"א לדורותיהם

מפקדי ענף תו"ן לדורותיהם

תודות:

אל"ם יהודה שלמון - סיוע באיסוף החומרים וסיוע לאורך כל הדרך
סגן דפנה צבי - ראיונות עם מפקדי הבה"ד לדורותיהם.
ניסים קאלו, יונתן ערמי ורנ"ג עופר זנגי - איסוף חומרים.
שלומית מוזס - עזרה הוצאת הספר לאור
רס"ן לירן לחמי - סיוע לוגיסטי.

וכן תודה לאנשים הרבים שתרמו להבאת הספר לידי גמר ולא הוזכרו כאן.
יבואו כולם על הברכה!

סוגרים שער...

ופותחים

שערה!

